

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja Łódź, Piotrkowska 106.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. Zr. 61.119 i 64.730.

Cena 25 groszy

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-71
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99
administracja i ekspedycja 1-99

Bilans ostatniej sesji rady ligi według oceny min. spraw zagr. Zaleskiego

Bezowocność bezpośrednich rokowań polsko-litewskich

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

W dniu wczorajszym w drodze powrotnej z Lugano do Warszawy min. Zaleski przyjął na szlaku Dziedzice — Warszawa w wagonie salonowym redaktora agencji „Press” i udzielił mu wywiadu, stanowiącego bilans ostatniej sesji rady ligi narodów w Lugano.

Na pytanie, dotyczące zagadnień polsko-litewskich, min. oświadczył, że raport p. Quinones de Leona stwierdził bezowocność bezpośrednich rokowań i, zgodnie z wnioskiem Polski, rada przekazała zbadanie zagadnień komunikacyjnych specjalnej komisji transytowej.

Komisja zbierze się zapewne w lutym roku przyszłego, wysłucha stron zainteresowanych, a o ile zebrany materiał nie da obrazu sytuacji, możliwe że przeprowadzi badania na miejscu.

Na podstawie tego wszystkiego komisja przygotowuje raport dla marcowej sesji rady Ligi Narodów, lub też ewentualnie dla sesji czerwcowej.

W dalszym ciągu minister daje wyjaśnienie, jak należy rozumieć jego oświadczenie, zawarte w wywiadzie, udzielonym „Neue Freie Presse”.

„Przypominam — mówił minister — mowę, którą wygłosiłem

Min. Zaleski po powrocie z Lugano objął natychmiast urządowanie

WARSZAWA, 18 grudnia. — (PAT). We wtorek o godz. 4 po p. pociągiem wiedeńskim przybył do Warszawy delegat Polski na sesję rady Ligi Narodów w Lugano, min. spraw zagr. Zaleski, który po powitaniu na dworcu objął niezwłocznie urządowanie.

Posiedzenie senatu przed świętami

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

W dniu dzisiejszym odbędzie się ostatnie przed świętami posiedzenie senatu. Na porządku dziennym między innymi figurują wybory członków trybunału stanu, a także słynna ustawa o doktoratach na wydziałach prawnym i lekarskim.

Dziennikarze u min. komunikacji

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

W dniu wczorajszym min. komunikacji p. Kühn przyjął przedstawicieli zw. syndykatów dziennikarzy polskich, redaktorów Giełżyńskiego i Grosterna, którzy wręczyli mu memorjał w sprawie biletów kolejowych dla dziennikarzy. Memorjał będzie rozpatrzony i w najbliższym czasie nadesłana ma być odpowiedź.

na zgromadzeniu Ligi Narodów we wrześniu. Twierdziłem wówczas, że Polska nie ma nic przeciwko sojuszowi i kodyfikacji międzynarodowych zobowiązań mniejszościowych z warunkiem, że obejmą one wszystkie państwa, należące do ligi narodów.

Wreszcie na zapytanie, czy w

rokowaniach o ewakuację Nadrejni interesy Polski są dostatecznie zabezpieczone, min. odpowiedział: „W tej sprawie nic się nie zmieniło i niema podstaw do przypuszczeń, aby z tej strony groziło interesom naszym jakiegokolwiek niebezpieczeństwo”.

Poprawa naszego bilansu handlowego jest wynikiem zwiększonego eksportu i zmniejszonego importu

Deficyt za listopad, w porównaniu z październikiem, zmniejszył się o 32 miliony złotych

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

Według obrachowań głównego urzędu statystycznego za listopad bilans handlowego w stosunku do października zmniejszył się o 32 miliony 623 tys. złotych i wynosi obecnie niepełne 6 milionów zł.

W porównaniu do poprzedniego miesiąca zwiększył się wy-

wóz o 16 milj. 418 tys. zł., a przywóz zmniejszył się o 16 milj. 295 tys. zł.

Wywóz zwiększył się przeważnie w grupie artykułów spożywczych, jak cukier, jęczmień, fasola; zmniejszył się wywóz jaja i masła.

Co się tyczy materiałów włókienniczych, to wywóz wzrósł o 1 milion 956 tysięcy zł.

W przywozie zmniejszenie w porównaniu do poprzedniego miesiąca nastąpiło przeważnie w grupie artykułów spożywczych, mianowicie o 15 milionów 296 tys. zł.

Warto zanotować, że przywóz materiałów włókienniczych zmniejszył się o 3 miliony 301 tys. zł., natomiast wzrósł przywóz odzieży i konfekcji o 528 tysięcy zł.

P. A. T. strzela

Uczestnicy konkursu.

Jak donosiliśmy w swoim czasie, dyr. P.A.T. Górecki ufundował puhar, jako nagrodę wędrowną dla dziennikarza, który zwycięży w zawodach strzeleckich. Zawody te odbyły się przed kilkoma dniami. Wzięli w nich udział pp. Kopaczyński, Kowalewski, Gold, Jurjewicz, Kannówna, Wielowiejska, Zajączkowski, Przyborowski i Müller. Zwyciężyła w konkursie p. Wielowiejska, podczas gdy mężczyźni znaleźli się w pobitem polu.

Na ilustracji naszej oglądamy uczestników konkursu.

Boliwia wstrzymała kroki wojenne

zagrożona blokadą państw sąsiedzkich

Interwencja Ligi Narodów okazała się zbytęczną

WASZYNGTON, 18 grudnia. — Wskutek nacisku, wywieranego przez Argentynę, Brazylię, Chile i Peru rząd boliwijski wydał swojej armii rozkaz wstrzymania działań wojennych.

Wymienione państwa zagroziły Boliwii blokadą, wobec czego rząd boliwijski zgodził się na przyjęcie propozycji pośrednictwa.

Hoover usiłuje wpłynąć na rząd Argentyny, aby podjął się pośredniczenia w zatargu boliwijsko-paragwajskim.

PARYŻ, 18 grudnia. (ATE) —

Dzisiaj rano minister Briand odbył naradę z sekretarzem generalnym Ligi Narodów Drummondem oraz jego zastępcą Sigimurą w sprawie zwołania rady Ligi Narod. na sesję nadzwyczajną w związku z konfliktem pomiędzy Boliwią i Paragwajem. Następnie Briand przyjął posłów obu zainteresowanych krajów. W kołach politycznych obiega wiadomość, że wobec przyjęcia pośrednictwa przez Amerykę zwołanie nadzwyczajnej sesji okaże się zbytęczne.

Chwieje się tron Amanullacha

Uspokajające komunikaty urzędowe i groźne wiadomości nieoficjalne

LONDYN, 18 grudnia. (ATE). — O położeniu w Afganistanie nadchodzą coraz to sprzeczniejsze wiadomości. Poselstwo afganistańskie w Londynie ogłosiło komunikat, w którym stwierdza, iż wiadomość o ucieczce pary królewskiej jest całkowicie zmyślna. Król i królowa znajdują się w pałacu w Kabulu. Również dyplomatyczni przedstawiciele mocarstw znajdują się w stolicy i nic nie zagraża ich bezpieczeństwu. Nato miał wiadomości nadeszłe z Czeszwaru stwierdzają, iż sytuacja jest bardzo poważna. W Kabulu został ogłoszony stan obłężenia.

Większe zgromadzenia są zakazane. Szereg osób zostało uwięzionych. Eskadra samolotów w Delfi oczekuje wiadomości, by w razie groźącego niebezpieczeństwa obywatelom angielskim, przyjść im z pomocą. Obecnie wre walka pomiędzy wojskami u bram miasta

Dr. med.
Ignacy Margolis
specjalista chorób oczu
przyjmuje codziennie od 12-21 od 7-8
w niedziele od 1-2 p. p.
Łódź, Al. Kosciuszki 15 tel. 6 5-17

Prezydent Rzplitej przybył do Warszawy

KRAKÓW, 18 grudnia. (PAT). Dziś po południu odjechał p. prezydent Rzplitej z małżonką do Warszawy. Na peronie dworca ustawiała się kompania honorowa z orkiestrą, która w chwili pojawienia się p. prezydenta na peronie odegrała hymn narodowy, a licznie zebrana publiczność wniosła okrzyki na jego cześć. O oznaczonej godzinie pociąg ruszył do Warszawy, gdzie przybył wieczorem. Na powitanie p. prezydenta przybyli m. in. min. Składkowski, Zaleski, Kühn i Kwiatkowski. Po powitaniach p. prezydent z małżonką odjechał na zamek.

Samobójstwo przed bramą swej fabryki

KRAKÓW, 18 grudnia. Wczoraj o godzinie 9 fabrykant Kazimierz Ludwiński odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru przed bramą swojej fabryki przy ul. Łokietka. Śmierć nastąpiła natychmiast.

Przyczyną samobójstwa były trudności finansowe, w jakich się znalazła fabryka Ludwińskiego.

Mikołaj Mikołajewicz ciężko zaniemógł

PARYŻ, 18 grudnia. Bawiący na Rivierze w księżę Mikołaj Mikołajewicz zachorował ciężko na zapalenie płuc.

Koła zbliżone do w. księcia obawiają się, że ze względu na jego podeszły wiek, choroba może się skończyć śmiercią. Wielki księżę liczy, jak wiadomo, 70 lat.

BERLIN I MOSKWA

(Korespondencja własna „Głosu Polskiego” od specjalnego naszego wysłannika na sesję rady Ligi Narodów w Lugano)

LUGANO, w grudniu. Dwa wypadki ostatnie poruszyły opinię lużańską. Pomijając kwestię wojny pomiędzy Boliwią i Paragwajem, zbyt oddalonych od nas i które ostatecznie o tyle tylko autorów lużańskich obchodzą, o ile chodzi o utrzymanie pokoju powszechnego i prestiżu ligi narodów, a nie o mikroskopijny zatarg dwóch państw, ostatnie przemówienie kanclerza Rzeszy Hermanna Millera i list Litwinowa znalazły głęboki odgłos w Lugano.

Przedewszystkiem sedno sprawy.

Na bankiecie prasy w Berlinie kanclerz Hermann Miller wygłosił wielkie przemówienie polityczne. Tyczyło ono oczywiście kwestji polityki zagranicznej. Kanclerz zastrzegł się, że nie chce powiedzieć wszystko, bowiem oczekuje rezultatów akcji min. Stresemanna w Lugano, wygłosił mimo

wszystko swoje „credo” co do spraw renańskich i Ausschlussu.

W słowach kanclerza niemieckiego nie było nic nowego. Ostatecznie już więcej razy rząd niemiecki oświadczył, że uważa to za skandal, iż w dziesięć lat po zawarciu pokoju wojska francuskie i angielskie okupują ziemię niemiecką.

— Niemcy nie po to — powiada kanclerz — wstąpiły do ligi narodów, nie po to podpisały pakt w Locarno, ażeby widzieć swą ziemię okupowaną, swą ludność pod obcymi rządami. Locarno miało nam przynieść pełne prawa, ale gdzież one są, gdy nie mamy prawa do całości własnego kraju.

Uciemieni mieszkańcy terytorjum okupowanego, a z nimi całe Niemcy żądają bezwarunkowego i natychmiastowego zniesienia okupacji Nadrenji.

A w chwilę później: „Austria

jest jedynym krajem, który z nami razem walczył i cierpiał. Jest tylko jeden wielki naród niemiecki, ale są obywatele austriaccy i niemieccy”.

Te słowa kanclerza niemieckiego w chwili gdy Stresemann w Lugano wypiera się polityki nacjonalistycznej, aby jaknajwiększe uzyskać koncesje, są manewrem politycznym o wielkiej doniosłości.

Aczkolwiek Stresemann umiał przekonać tutaj Brianda i Chamberlaina o nieaktualności mowy Millera, to jednak kwestja została otwarta, jeśli chodzi o jej cel.

Prasa francuska, a szczególnie „Le Journal”, uważa, że istnieje związek pomiędzy mową kanclerza Millera a listem sowieckiego ministra względnie komisarza do spraw zagranicznych, par interim, Litwinowa.

Jak wiadomo, wystosował on do przewodniczącego komisji przygotowawczej do konferencji rozbrojeniowej list, w którym jako przewodniczący delegacji sowieckiej tej konferencji, wzywa min. Londona do oznaczenia terminu następnego zebrania komisji. Litwinow przedstawiając sprawę nieaktywności komisji już od dziewięciu miesięcy, żąda jaknajszybszego zwołania i uderzenia sposobów mających doprowadzić do całkowitego lub częściowego rozbrojenia.

„Dotychczasowy sposób załatwienia tych spraw, przez ugody grup małej liczby mocarstw — pisze Litwinow — nie dały rezultatu, jak o tem świadczy zerwanie rokowań francusko-angielskich, z drugiej zaś strony, żadnego realnego rezultatu takie ugody poszczególnych mocarstw dać nie mogą, bowiem pokrzywdzone będą narody, mniejsze, nie biorące udziału w takich konferencjach”.

Abstrahując od sprawy demagogji, zawartej w sowieckim ujęciu sprawy rozbrojenia, koniecznej dla podtrzymania opinji zdezerentowanych klas robotniczych o tendencjach pokojowych rządu so-

Już za dwa dni można wygrać 30.000 złotych i wiele innych wygranych, kupując w każdej kolekturze los państwowej loterji za 8 zł. (pół losu po 4 zł).

Nabywając los przyczynicie się jednocześnie do ulżenia niedoli bliźnich.

wieckiego i o ich wpływie na rozbrojenie świata, zastanowić się należy nad tem, że w chwili, gdy w Lugano zbiera się rada ligi narodów, sowiecka bomba wybuchła.

Trudno sobie wyobrazić, by Litwinow akurat w tygodniu przypomniał sobie sprawę rozbrojenia i bez żadnej zlej myśli, a tylko w pokojowych wyłączeniach zamysłach, wystosował wspomniany list do ministra Londona. — Jeszcze dziwniejsze, że mowa kanclerza Niemiec Hermanna Millera i list sowieckiego komisarza Litwinowa jednocześnie ukazały się światu i to na tle pokojowych obrad w Lugano.

Cóż o tem sądzić.

Teza francuska o współdziałaniu Berlina z Moskwą? Opierając się na pewnych faktach, a więc na wizycie Cziczeryna na Wilhelmstrasse w przededniu wyjazdu Stresemanna do Lugano i u kanclerza

Millera, pisma francuskie wysnuły wniosek na pozór dość prawdopodobny.

Ale, jeśli nawet przyimiemy to jako pewnik, jakież cel tutaj miałyby Sowiety? Dla Niemców zarówno mowa Millera jak i list Litwinowa mają tę ogromną korzyść, że odciągają uwagę opinii publicznej od Lugano i w innym ja podciągawszy kierunku, dają tem samym większe szanse Stresemannowi dla wydarcia koncesji Briandowi i Chamberlainowi.

Cóż jednak zyskują tu Sowiety. Zadowola się one skromną reklamą, czy też ich apetyty są znacznie większe? Dla Polski jest to kwestja nieobojętna.

Przyjacielskie poczynania Niemców z bolszewikami kosztować mogą nas dość wiele; dlatego też powinniśmy baczniej spoglądać w tę stronę.

J. Kwejt.

W PIĄTEK, dnia 21 grudnia

PRZYJEŹDŹA

Król skrzypków

BRONISŁAW

Huberman

i wystąpi

TYLKO JEDEN RAZ

w FILHARMONJI

o godz. 8.30 wieczorem

Podwieczorek w towarzystwie tygrysa
Cafasy zamien one z tygrysem
a na to wszystko ozdobi się

HARRY PEEL

w Grand-Kinie

KING THEATR
CZARY

Dzisiaj wielka premiera!

p. t.

Czerwony ptak

(Tajemnica kopalni)

dramat cowbojski z udziałem znanego wywiadowcy

Freda Humesa

Nad program

Komedja amerykańska.

Początek seansów o godz. 4 po poł.
w sobotę i niedzielę 12

Wykonany na podstawie tajnych archiwów ochrony carskiej film

„Ostatni Carowie”

Ilustuje w niebywale emocjonujący sposób potworne praktyki na samodzielnym losy, skąd gębną więźniów politycznych! ponure tajemnice zamiatów rosyjskich, przygody miłosne i życie prywatne władców Rosji!

LUNA

LUNA

LUONA

Ostatnie 3 dni!

Lya Mara = Mary Lu Książęta na Wygnaniu

w najnowszej i na najlepszej swej kreacji realizacji Fryderyka Zelnika

Wszystkie miejsca po Zł. 1, i 2.-

GRAND KINO

Dzisiaj i dni następnych!

Na genialniejsi komicy świata!!

PAT i PATACHON

w najnowszej swej kreacji p. t.

STRAŻNICY CNOTY

Humor. Dowcip. Satyra śmiechu. Deszcz niespodzianek

Początek seansów o godz. 12 pp. Ceny miejsc na 1-szy seans od 50 gr.

Orkiestra pod dyr. p. R. Kantora

Za zwycięstwo -- odebrana obietnica

Dekret o sądach powszechnych odroczone - Wojskowi obejmą stanowiska sędziowskie

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

Na wczorajszym, ostatnim przed świętami posiedzeniu sejmku jedyną sprawą, budzącą zainteresowanie było trzecie czytanie słynnej noweli do dekretu o sądach powszechnych.

Jak wiadomo, opozycja lewicy i prawicy domagała się odroczenia terminu wprowadzenia tego dekretu w życie. Wprawdzie gdyby nawet sejm większością głosów uchwalił takie odroczenie, trudno by przypuszczać, aby stało się o-

no ciałem, bo potrzebne byłoby jeszcze przed 1 stycznia r. p. głosowanie senatu, a senat ma tylko jedno posiedzenie dzisiaj i oczywiście sprawy nie załatwiłby.

Posłowie z BB. usiłowali wczoraj zorganizować obstrukcję, aby nie dopuścić do uchwały opozycyjnej. Jeden za drugim wychodził na trybunę mówcy bloku, oponując przeciwko odroczeniu tego dekretu.

Wysiłki obstrukcji nie dały wyniku przy głosowaniu i ustawa o odroczeniu została przez izbę

przyjęta.

Wysiłki te jednakże dały wynik, jak mówią, poza ścianami sali obrad. Mianowicie poprzednio czyniono pewne zobowiązania, że w najbliższym czasie, na zasadzie nowego dekretu, nie będą wakuujące posady sędziów obsadzone przez wojskowych.

Otóż, jak mówiono, te zobowiązania zostały cofnięte i za wynik zwycięskiego głosowania opozycja utraciła obietnicę, którą jakoby uzyskała przed drugim czytaniem.

Zakupy sowieckie w Polsce za 4 i pół miliona rubli złotych

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

Dowiadujemy się, że rząd sowiecki zatwierdził plan zakupów, które mają być dokonane w b. roku gospodarczym przez „Sowpoltorg” w Polsce. Plan transakcji przewiduje nabycie wyrobów polskich na sumę 4 i pół mil. rubli w

złocie. W tym planie znajduje się przedza, wyroby włókiennicze, wyroby metalowe, maszyny do obróbki drzewa i chemikalja. Ponadto przewidziana jest transakcja zakupu przez sowiety kilkudziesięciu tonn węgla polskiego dla sowieckich kolei północnych.

Z walizką w ręku opuścił prezydent Hainisch swój wysoki urząd

Wiedeń, (Ceps.). — W tych dniach, dnia 10 grudnia, opuścił oficjalnie pałac prezydencki dr. Michał Hainisch, który od roku 1920 piastował bez przerwy wysoki urząd prezydenta republiki austriackiej. Oficjalne ustąpienie d-ra Hainischa, który obok kanclerza Seipla jest niewątpliwie najpopularniejszą osobistością dzisiejszej Austrii, odbyło się bez wszelkich okazałych formalności. Zaznaczyć wypada, iż b. prezydent Hainisch w pałacu na Ballplatzu jedynie urzędował, a z apartamentów prywatnych w pałacu belwederskim nie korzystał, mieszkał przez cały czas swego urzędowania w swej skromnej willi na Hohe Warte. Dlatego też w pałacu miał dr. Hainisch oprócz kilku książek, tylko frak i czarny surdut, by móc w razie potrzeby szybko się przebrać. Wyprowadzka b. prezydenta była więc bardzo prosta: dr. Hainisch opuścił pałac z małą walizką w ręku, w której zapakowane miał swe reprezentacyjne ubrania. Żadnych wozów lub posłańców nie trzeba było więc fatygować.

Dr. Hainisch zamierza pozostać w Wiedniu, gdzie pracować będzie nad uzupełnieniem swych najnowszych prac naukowych. Ponadto był prezydent wydać zamierza w najbliższym czasie zbiór swych poezji, które pisane są częściowo w narzeczu górno-tyryjskim.

Pożar fabryki radjoaparatów w Berlinie

BERLIN, 18 grudnia. (PAT). — Wybuchł tu katastrofalny pożar w budynku fabryki radjoaparatów przy Schönleinstrasse. Pożar rozszerzył się z wielką szybkością, przetrzucając się na łatwopalny materiał celuloidowy. Kłęby dymu wypełniły budynek, wywołując po płoch wśród robotników, którzy zaczęli wyskakiwać na ulicę. 17 osób schwytano na rozciągnięte płótna, około 35 osób odniosło cięższe i lżejsze rany. Jeden z rannych zmarł w szpitalu.

Wybory w Białymstoku Sukces socjalistów

BIAŁYSTOK, 17 grudnia. — Wczoraj odbyły się tu wybory do rady kasy chorych. Wedle prowizorycznych obliczeń lista P. P. S. uzyskała 2,672 głosy i 15 mandatów, lista polskiego bloku demokratycznego (B. B.) — 1,719 głosów i 9 mandatów, lista Bundu — 1,046 głosów i 5 mandatów, lista Poalej Sjonu prawicy 230 głosów i 1 mandat.

Dr. med. **A. GOTLIB**
Akuszerka i choroby kobiece
Piotrkowska 26. Telef. 77-50.
Przyjmuje od 4-7.

Posłowie z B. B.

w opozycji do min. Meysztowicza

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

W dniu wczorajszym na posiedzeniu komisji budżetowej sejmku przy dyskusji i głosowaniu nad budżetem ministerstwa sprawiedliwości obecni byli tylko dwaj członkowie BB. Wskutek tego cały szereg poprawek demonstracyj-

nych lewicowych i prawicowych uzyskał większość.

Nieobecność przedstawicieli bloku, jak mówią w kuluarach, było poczęści przypadkowe, poczęści jednak narazie zmuszony jest w szczególności członków bloku względem min. Meysztowicza.

Kryzys w włókiennictwie węgierskiem

Fala upadłości firm włókienniczych

Budapeszt (Ceps.) — W dniach ostatnich ogłoszono znów cały szereg nowych insolwencji w węgierskim przemyśle włókienniczym. W kołach gospodarczych panuje przekonanie, iż w trudnościach płatniczych znajdują się w najbliższym czasie jeszcze liczne dalsze firmy tekstylne. Zjawisko to objaśniane tu jest okolicznością, że z powodu cieplej jesieni, sezon zimowy jeszcze się faktycznie nie rozpoczął i w handlu manufaktu-

ry panuje ogólny zastój. Dlatego też z nadejściem zimy oczekuje się znacniejszego ożywienia w przemyśle włókienniczym, który jednak narazie zmuszony jest węgłować. Oczywiście firmy, które zmuszone już były ogłosić swą upadłość ożywienie to nie uratuje już przed zanikiem, oraz nie pokryje strat, jakie w międzyczasie wyrządzone zostały drobniejszym kupcom i przemysłowcom węgierskim.

Sensacyjny proces

przeciw tajemniczemu reżyserowi, aktorowi i dramaturgowi

W Berlinie rozpoczął się proces przeciwko reżyserowi, aktorowi i dramaturgowi Jo Lhermanowi o oszustwo i inne czyny karygodne. Jo Lherman został już swego czasu skazany na 15 miesięcy więzienia za rozmaite oszustwa. Obecnie zarzucają mu przywłaszczenie sobie tytułu doktorskiego. Nikt nie wie właściwie, kim jest Lherman, ale wybitni krytycy z Alfre-

dem Kerrem na czele wystawili mu bardzo dobre świadectwo, wyrażając się nader pochlebnie o jego zdolnościach reżyserskich. Jo Lherman podał jeszcze w kwietniu, że uzyskał stopień doktora na wiedeńskim uniwersytecie, ale śledztwo wykazało, że Lherman we Wiedniu nigdy nie przebywał. Proces wzbudza w Niemczech duże zainteresowanie.

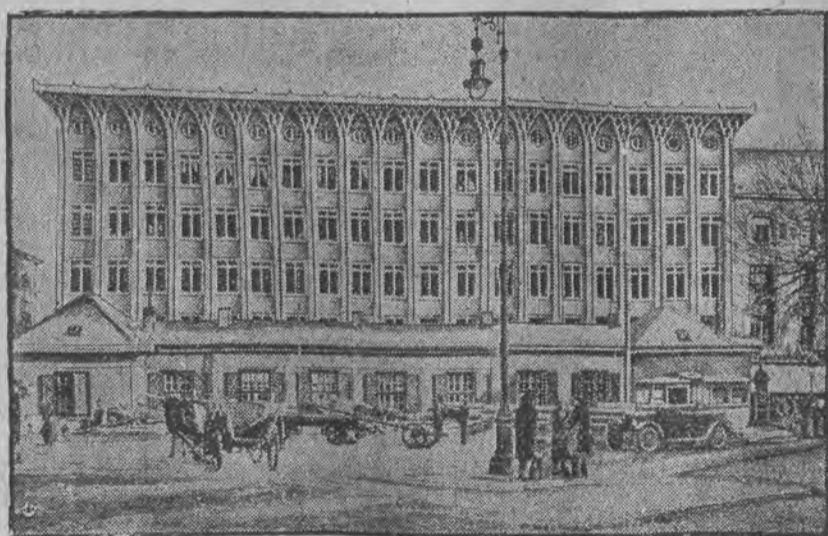
Epidemia cholery w Grecji

ATENY, 18 grudnia. Według doniesień z Grecji w Salonikach i Cavalla wybuchła epidemia cholery. Dotychczas zmarło na tę straszną chorobę 20 osób. Nie stwierdzono jeszcze dokładnie, czy chodzi tu o wypadki dżumy, czy też cholery. W szpitalach znajduje się dalszych 30 chorych.

P. Cziczerin przyjedzie do Warszawy

BERLIN, 18 grudnia. (PAT). — „Voss. Ztg.” donosi z powołaniem się na informacje z Moskwy, że komisarz Cziczerin 28 b. m. wróci do Moskwy. W drodze powrotnej zatrzyma się na dwa dni w Berlinie, gdzie odbędzie konferencję z min. Stresemannem. Między Berlinem a Moskwą p. Cziczerin zamierza wstąpić do Warszawy.

Pałac handlu w Opawie (Morawy)

Okaz nowoczesnej architektury.

Zamordował żonę i dziecko i zakopał w przydrożnym rowie

CHRZANÓW, 17 grudnia. O podejrzeniu męża swej siostry o dokonanie tej zbrodni.

Niejaki Józef Ptasinski, lat 33, zamordował w okrutny sposób swą żonę, 21-letnią Teklę, z którą wraz z dzieckiem powracał z gościny późnym wieczorem. Zamordował ją mimo błagań o litość i zabił również przerażone 3-letnie swe dziecko. Zwłoki obojga zakopał w rowie, a znalazła je onegdaj siostra zamordowanej, która

Ptasinski znalazł sobie damę serca w osobie 40-letniej wieśniaczki Parafińskiej Józefy, którą również wraz z mordercą aresztowano. Zamordowana Tekla Ptasinska była w odmiennym stanie.

Jest rzeczą charakterystyczną, że żona jego była piękną i młodą, a obecna dama serca, dla której zamordował żonę, szpetną.

CO i GDZIE KUPIC NA GWIAZDKĘ?

Polecamy naszym Szanownym Klientom

Resztki na sukienki **Darmo** za pół

M. BRYL, PIOTRKOWSKA Nr. 58.

TYLKO w firmie TYLKO

Wiadomości bieżące

Konfiskata „Głosu Polskiego“

W dniu wczorajszym w godzinach rannych zjawili się w drukarni naszej funkcjonariusze policji, który zarządził konfiskatę wczorajszego numeru „Głosu Polskiego“ za artykuł p. t. „Światło w mrokach zbrodni“, podający szczegóły morderstwa, dokonanego przy ul. Zawadzkiej na osobie Michała Króla.

W godzinach popołudniowych otrzymaliśmy zawiadomienie od łódzkiego starostwa grodzkiego, o zarządzeniem zajęciu nr. 349 „Głosu Polskiego“ z dn. 18 grudnia r. bież. „z powodu ujawnienia wyników śledztwa w sprawie morderstwa M. Króla“.

Podobnemu losowi uległy inne pisma łódzkie.

Pogoda w Łodzi

Stacja meteorologiczna przy niemieckim gimnazjum męskim w Łodzi komunikuje:

W dniu dzisiejszym temperatura opadła do —13 st. Barometr podniósł się do 756 mm. i osiągnął tem swoje dotychczasowe maximum. Wiatry wschodnie. Wczorajem nastąpiło rozjaśnienie nieba.

Dzisiaj oczekujemy nadal niskiej temperatury oraz dalszego rozjaśnienia.

Najwyższa izba kontroli państwa

dokonywa lustracji urzędów w Łodzi

Jak się „Głos Polski“ dowiaduje, przybył do Łodzi przed dwoma dniami specjalny delegat najwyższej izby kontroli państwa, celem przeprowadzenia lustracji działalności gospodarczej wszystkich istniejących w Łodzi urzędów i ekspozytur państwowych.

W ciągu dwóch dni delegat izby kontroli państwa dokonał kontroli w łódzkim urzędzie wojewódzkim, interesując się działalnością poszczególnych wydziałów województwa.

W dniu wczorajszym zwiędził on komendę policji miasta, policji powiatowej, wreszcie starostwa, dopytując szczególnie o sprawy natury gospodarczej wymienionych urzędów państwowych.

Pobyt delegata nie pozostaje w związku z żadnym specjalnym zagadnieniem, lub faktem. Jest to jedynie normalna, periodyczna kontrola ze strony najwyższej izby kontroli państwa. (g)

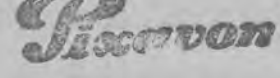
Rozkład jazdy tramwaów

dostosowany będzie do wzmożonej frekwencji

Wydział przedsiębiorstw miejskich magistratu wystąpił do dyrekcji kolei elektrycznej łódzkiej o zwolnienie, na mocy artykułu 9 koncesji, konferencji w sprawie wspólnego opracowania rozkładu jazdy na rok 1929.

W szczególności wydział przed przedsiębiorstw miejskich domagać się będzie dostosowania ruchu tramwajowego do zwiększonej frekwencji pasażerskiej, zwłaszcza w godzinach porannych. (m)

Podobać się każda pragnie piękna pani

rozpala męskie serce dla niej.

Dr. med.

S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłucowych przeprowadził się na **Andrzeja 5.** Tel. 5-47

Przyjmuje od 8-10 i 1-3 wiecz. Oddzielna poczekalnia dla pan.

Jak mieszkają nauczyciele?

Wymiana prac szkolnych między Łodzią i Ameryką

W poniedziałek wieczorem pod przewodnictwem dr. Skalskiego odbyło się posiedzenie miejskiej rady szkolnej. Rada prze prowadziła dyskusję nad zgłoszonym przez władze miejskie projektem ankiety w sprawie warunków mieszkaniowych nauczycielstwa szkół powszechnych. Projekt ten rada zaakceptowała, mając na uwadze doniosłość jej wyników, które stać się mogą punktem wyjścia akcji ku uzdrowieniu stosunków mieszkaniowych nauczycielstwa.

Następnie poddano obradom projekt założenia w Łodzi muzeum pedagogicznego, które zaspo-

kajałoby potrzeby naukowe Łodzi i całego okręgu. Na wniosek dr. Skalskiego przyszłe muzeum pedagogiczne postanowiła rada szkolna uważać jako część projektowanego miejskiego muzeum nauki i sztuki. Organizacją muzeum zajmuje się specjalna komisja fachowa, urzędująca przy kuratorjum szkolnem, zaś zawiązkiem muzeum będą najcenniejsze eksponaty z pośród wysyłanych przez instytucje oświatowe na powszechną wystawę w Poznaniu.

Następnie rozpatrywała rada propozycję miasta Piedmona (Missouri) w Stanach Zjednoczonych w sprawie wymiany prac szkolnych pomiędzy Łodzią a

szkołami piedmont'ckimi. Propozycję tę przyjęto, postanawiając skierować okólnik do wszystkich szkół powszechnych z wezwaniem do poparcia akcji wymiany, jako mającej bardzo poważne znaczenie pedagogiczno-instruktywne. Wymianę zapoczątkuje szkoła powszechna nr. 30. Wymianie podlegać będą prace dzieci szkolnych od lat 7 do 14, mianowicie: roboty ręczne, wykresy, mapki i t. p., prócz wypracowań.

W końcu posiedzenia dokonano nominacji t. zw. opiekunów głównych dla kilkunastu szkół powszechnych.

20 milj. wyda Kasa chorych

na lecznictwo i świadczenia w r. 1929

Jak się dowiadujemy, zarząd kasy chorych m. Łodzi prowadzi obecnie intensywne prace nad budżetem na rok 1929. Prace te pozostają w związku z zakończeniem roku budżetowego, który w kasie chorych kończy się w dniu 31 grudnia b. r.

W dniu wczorajszym obradowała komisja finansowo-gospodarcza, do której kompetencji należy opracowywanie preliminarzy budżetowych, komisja lecnictwa, oraz komisja prawno-administracyjna przy udziale wszystkich członków zarządu z przewodniczącym p. Kałużyńskim na czele.

Tematem obrad był szczególnie preliminarz budżetu wydziału lecnictwa kasowego, jako najważniejszy z pośród wydziałów. Wydatki na świadczenia lekarskie wynoszą bowiem zwykle w normalnym budżecie tej instytucji trzy czwarte ogólnego rozchodu. W budżecie na rok 1928 suma wydana na lecnictwo i świadczenia wynosiła około 15 milionów złotych. W obecnym budżecie na rok 1929 według przewidywanego

preliminarza suma została podwyższona o 5 milionów i wynosi około 20 milionów złotych. Jest to bądź co bądź suma wielka, jeśli zważyć, że budżet gminy miejskiej dochodzi do 30 milionów.

Główne pozycje objęte tą sumą pochłaniają, poza świadczeniami lekarskimi, zasiłki dla chorych, niezdolnych wskutek choroby do pracy, lub rekonwalescentów - ubezpieczonych; wynoszą one 7 milionów złotych. Reszta przeznaczona jest na lecnice, lekarstwa, pensje personelu lekarskiego i t. p.

Na szpitalnictwo preliminarz przewiduje w przybliżeniu sumę 2.300.000 złotych.

Nie należy się dziwić, że budżet kasy chorych dochodzi do tak kolosalnych sum, gdyż do instytucji tej z obowiązku ustawowego należy w Łodzi 812 tysięcy ubezpieczonych. Oczywiście, że pozycje wyżej podane zostaną szczegółowo rozpatrzone przez plenum zarządu i że mogą ulec pewnym, niewielkim poprawom, zmianom. (g)

Dwie osoby na jednym etacie

Ciekawy proces w sądzie okręgowym

W dniu 1 września 1925 r. p. Rawska, katechetka szkół powszechnych w Zgierzu z polecenia p. inspektora szkolnego pow. łódzkiego W. Zawadzkiego, otrzymała pobory za wrzesień. Zapomniawszy o tem na miejsce p. Rawskiej, której ani zwolniono z posady, ani tranzlokowano do innej miejscowości, p. inspektor Zawadzki zamianował księdza Świdarka. Ponieważ skarb państwa nie może na jednym etacie opłacać za ten sam czas dwie osoby, z których jedna (p. Rawska) nie została zatrudniona, pobory ks. Świdarkowi za wrzesień i za inne miesiące do chwili formalnego zwolnienia p. Rawskiej z posady, p. inspektor Zawadzki powinien był zapłacić z własnej kieszeni.

Ażeby tego nie uczynić, p. inspektor Zawadzki

- 1) pisze p. Rawskiej (pismo za L. 3369-25 wsteczne o 2 miesiące) wypowiedzenie stosunku służbowego;
- 2) kiedy p. Rawska na to zareagowała rekurs do kuratorjum, p. insp. Zawadzki, spostrzegłszy, że wsteczne wypowiedzenie jest bezprawne, doniósł p. kuratorowi, że p. Rawska samowolnie opuściła służbę (pismo L. 461-il-25), wobec takiego doniesienia kuratorjum sprawę skierowało do sądu okręgowego w Łodzi.

W sądzie ustalono, że samowolnie p. Rawska służby nie opuściła, że na jej miejsce był zamianowany ks. Świderek i t. d.

Wobec takiej sytuacji dopiero w grudniu 1927 r. p. inspektor Zawadzki przypomniał sobie i doniósł generalnej prokuraturji (pismo L. 45355), że p. Rawska dobrowolnie zrezygnowała z posady w Zgierzu w lecie 1928 r., kiedy jakoby na jego ręce składała podanie o tranzlokację. (Takie podanie p. Rawska złożyła na ręce ks. Bączka w kurji biskupiej w Łodzi).

Kiedy powyższe zostało ujawnione p. Rawskiej, zamiast ściągania poborów za wrzesień 1928 r., zaproponowano podpisanie protokołu ugodowego, obiecując jej 1500 zł., jakoby należących się jej poborów.

W rezultacie nie 1500 zł., a 3-miesięczne pobory (za październik, listopad i grudzień 1925 r.) z polecenia ministerstwa (pismo L. 6475-28) zapłacono p. Rawskiej w czerwcu r. b.

W dniu 10 grudnia r. b. w sądzie okręgowym w Łodzi zapadł w powyższej sprawie cywilnej (N. C. 835-26) wyrok, oddalający powództwo przeciw p. Rawskiej i zasądający od skarbu państwa na rzecz p. Rawskiej 127 zł. 70 gr. kosztów procesu.

Gwiazdkowy numer „Głosu Polskiego“

ukáže się w zwiększonej objętości

Czytelnicy nasi otrzymają bogaty pod względem rozmiarów i treści numer „Głosu Polskiego“ który przycelowujemy już obecnie, starać się zapełnić go doborowym i aktualnym materiałem.

Zwracamy uwagę sfer ku ieczoł i przemysłowych na zwiększony natłok i siłę reklama ową tego numeru, a zarazem ze względów technicznych, prosimy up. zejmie o jaknajwcześniejsze nadsyłanie ogłoszeń.

Ubezpieczenie majstrów fabrycznych

przyczyną zatargu z przemysłowcami

Trwający już od dłuższego czasu zatarg pomiędzy majstrami fabrycznymi a przemysłowcami na tle ubezpieczenia nie został rozstrzygnięty. Mimo, iż weszła w życie ustawa o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, do których zaliczeni zostali również i majstrowie fabryczni, przemysłowcy łódzcy zajmują przeciwne stanowisko. Ubezpieczyli oni pewną część majstrów, a pozostałych przeklasyfikowali do kategorii pod majstrów, ażeby w ten sposób ominąć obowiązek ubezpieczenia.

W związku z tem przybył do Łodzi dyrektor zakładu ubezpieczeń w Warszawie b. wojewoda lubelski p. Mech w towarzystwie pp. inspekt. Jargowskiego i Lindenberga.

Odbyli oni w urzędzie wojewódzkim konferencję z przedstawicielami przemysłowców w osobach pp. inż. Rumpfa, Gutkego, Durskiego, Jastrzębskiego i Pawłowskiego. Przedstawiciele przemysłowców na konferencji tej wyjaśnili, że majstrowie fabryczni zostali ubezpieczeni przez nich, jako pracownicy umysłowi, inni zaś,

którzy nie zaliczeni zostali do kategorii majstrów ubezpieczeniu nie podlegają, są to bowiem podmajstrzy, a tej kategorii pracowników nie obejmuje ubezpieczenie.

Po konferencji z przemysłowcami p. Mech zainicjował konferencję z majstrami fabrycznymi. Wzięli w niej udział prezes zarządu związku majstrów p. Perczyński, kierownik związku Kułakowski i delegacja sekcji drukarskiej. Majstrowie wskazali, że postępowanie przemysłowców jest bezprawne, bo specjalnie przeklasyfikowali majstrów fabrycznych i lwia część zaliczyli do kategorii podmajstrów. Pełnią oni funkcje pracowników umysłowych. Wskazali, że paragraf III ustawy o ubezpieczeniu pracowników umysłowych wyraźnie reguluje te sprawy.

P. Mech wystuchawszy oświadczył, że zapoznawszy się z opinią obu stron, przedstawi spór komisji organizacyjnej zakładu ubezpieczeń w Warszawie, która najpóźniej w styczniu powzięmie ostateczną decyzję. (p)

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Meche w Koszykowie i siatkówkę

Łódź-Warszawa

Kolo absolwentów w związku z przypadającym jubileuszem jednorocznej działalności, urzędują w nadchodzącą sobotę i niedzielę między miastowy turniej w piłkę siatkową i koszykową w którym wezmą udział najsilniejsze zespoły Warszawy i Łodzi zarówno drużyny męskich, jak i żeńskich. Do Łodzi zaproszone zostały cztery zespoły piłki siatkowej i koszykowej warszawskiej YMCA oraz AZS-u. Program turnieju jubileuszowego absolwentów przedstawia się następująco:

- Sobota godz. 16-ta: Siatkówka żeńska: Gimnazjum Niemieckie — Kultura oraz Szczaniecka — Krügerowa.
- Siatkówka męska: YMCA (Warszawa — YMCA (Łódź).
- Koszykówka: AZS (Warszawa — Triumph i Ginn. Niemieckie — Absolwenci.
- Niedziela godz. 10.20. Siatkówka żeńska: PSPA — Krügerowa i Sobolewska — Szczaniecka.
- Siatkówka męska: AZS (Warszawa) — Absolwenci.
- Koszykówka: YMCA (Warszawa) — Triumph oraz AZS (Warszawa) — Absolwenci.

PIES

Airedale - Terries, czystej rasy do sprzedania, L. Szydłowski, Cegielińska 87, od 1 do 3 po poł. 248-2

Porządek dzienny walnego zgromadzenia Ligi

Sekretariat Ligi PZPN rozesłał w dniu wczorajszym do klubów ligowych porządek dzienny walnego zgromadzenia Ligi, które odbędzie się w Warszawie w dniach 19 i 20 stycznia.

Porządek dzienny zebrania Ligi przedstawia się następująco: 1) Zagajenie z zebrania i sprawdzenie pełnomocnictw delegatów, 2) wybór prezydium walnego zgromadzenia, 3) odczytanie protokołu poprzedniego zebrania Ligi, 4) wręczenie przez prezesa ligi pułaru mistrzowskiej drużynie Polski Wiśle krakowskiej, 5) sprawozdanie zarządu i wydziałów, 6) sprawozdanie skarbnika, 7) sprawozdanie komisji rewizyjnej, 8) udzielenie absolutorjum ustępującemu zarządowi oraz uchwalenie budżetu na rok 1929, 9) wybór nowych władz, 10) wnioski zarządu nad zmianą statutu, 11) wnioski członków bezpośrednich, 12) wybór delegatów na walne zgromadzenie PZPN i uchwalenie dyrektyw dla tych delegatów.

STENOGRAFIJ

polskiej i niemieckiej wyczuca systemem przyspieszonym

Henryk Berman

ul. Przejazd 19. Tel. 36-05. od 10-11 i 3-5 pp.

3 tys. zł. za wskazanie mordercy Śledztwo w sprawie zamordowania b. p. Króla posuwa się naprzód

Pościg władz śledczych Łodzi w zbiegłym mordercą właściciela domu przy ulicy Zawadzkiej 36. Michała Króla, trwa. Policja uruchomiła w ciągu onegdajszego i wczorajszego dnia cały swój aparat zarówno na terenie Łodzi, jak i w obrębie łódzkiego powiatu. Akcja ta posuwa się dość raźnie naprzód. Podobno władze urobiły sobie jasne wyobrażenie o rysopisie mordercy.

Dalsze szczegóły morderstwa podała wczorajsza „Il. Prasa Wieczorna”. Nie ulega już w tej chwili wątpliwości, że zbrodnia dokonana przez nieznanego mordercę

nosi charakter rabunkowy. Jak sprawa się ma w istocie wyjaśni dalsze szczegółowe śledztwo, ewentualnie ujęcie zbrodniarza.

Pogrzeb b. p. Króla odbył się onegdaj przy licznych udziałach lokatorów posesji zamordowanego. Na cmentarzu żydowskim rozegrały się wprost wstrząsające sceny.

Zbrodnia okryta narazie mgłą tajemnicy, nie przestaje być tematem rozmów i powszechnego zainteresowania.

Spodziewamy się, że najbliższe nie przyniosą całkowitego rozwiązania zagadki, kim był morderca b. p. Króla.

Niewiadomo czy aresztowany Stefan Malinowski jest istotnym sprawcą zabójstwa. Konfrontacja jego z Kukulską odbyła się wczoraj. Wyników nie wolno nam chwilowo podać do wiadomości publicznej ze względu na dobro śledztwa.

Policja wyznaczyła trzy tysiące złotych na wskazanie mordercy b. p. Króla. Jak nas poinformował kierownik wojewódzkiego urzędu śledczego p. insp. Nosek, władze śledcze wydadzą w tych dniach oficjalny komunikat o konkretnych wynikach toczącego się śledztwa. (gd)

Peng

Znakomita
SZWEDZKA KAPIEL PIENIĄCA
OSMOS-PENG
CUDOWNY I PROSTY SPOSÓB
ZESZCZUPLENIA I ZACHOWANIA LINII
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH
DROGERIACH I PERFUMERIACH

Listy do Redakcji

Pod wymienionym nagłówkiem ukazał się w środowym numerze „Republiki” artykuł, omawiający przebieg ostatniego ogólnego zebrania w towarzystwie kredytowym m. Łodzi, z dnia 5 grudnia b. roku.

Wobec tego, że cała sprawa przedstawiona została w niewłaściwym świetle, prosimy Sz. Redakcję o zamieszczenie poniższego sprostowania.

Nie odpowiada rzeczywistości, jakoby wysunięty przez członka honorowego naszego stowarzyszenia i członka zarządu p. Helmana projekt nowej ordynacji wyborczej władz towarzystwa, miał jakikolwiek podkład narodowy lub religijny.

Wniosek w sprawie wymienionego projektu, który, zgodnie z ustawą musi być podpisany przez określoną liczbę członków towarzystwa, wręczony został dyrekcji po uprzednim odbyciu kilku narad w lokalu centralnego stowarzyszenia właścicieli nieruchomości i szczegółowym przedyskutowaniu tej sprawy.

Wysuwając ten wniosek, centralne stowarzyszenie właścicieli nieruchomości wyszło z następujących założeń.

1) W celu pobudzenia ruchu budowlanego nie tylko w centrum miasta, ale i na przedmieściach i w gminach przyległych do Łodzi, jak na Bałutach, Radogoszczu, Chojnach, Rokicini, Brusie, Rudzie oraz w całym województwie łódzkim, niezbędne jest przyciągnięcie do towarzystwa kredytowego m. Łodzi mieszkańców tych okolic.

Tęgo rodzaju statuty istnieją już w towarzystwie kredytowym Warszawy, Piotrkowa, Lublina i Kalisza.

Wobec tego, że towarzystwo kredytowe m. Łodzi może rozszerzyć swoją działalność poza granice swojej siedziby tylko na zasadzie nowej ustawy, zaprojektowano wprowadzenie wyboru reprezentantów celem umożliwienia wszystkim członkom towarzystwa, zamieszkałym w województwie, oddania swego głosu.

2) Instytucja reprezentantów nie jest pomysłem nowym, istnieje bowiem już w towarzystwie kredytowym m. Warszawy. Projekt przewiduje powołanie 4-ech kurji wyborczych, które mają dokonać wyboru reprezentantów, przyczem do 3-ech należą członkowie towarzystwa, zamieszkałi w Łodzi, a do 4-ej mieszkańcy okolic.

System kurjalny oparty jest na wysokości zaciągniętych w towarzystwie kredytowym pożyczek, przyczem dla pierwszych trzech kurji całkowita suma zaciągniętych pożyczek podzielona jest na 3 równe części, tak, że każda z tych kurji reprezentuje kapitał stanowiący jedną trzecią część całkowitej sumy pożyczek, udzielonych mieszkańcom Łodzi. Do czwartej kurji należą członkowie towarzystwa, zamieszkałi poza granicami Łodzi.

3) Również nie odpowiada rzeczywistości, że wniosek centralnego stowarzyszenia właścicieli nie-

ruchości dąży do zdobycia większości dla pewnej grupy członków towarzystwa, albowiem t.zw. grupa p. Helmana od szeregu lat stanowi większość w towarzystwie kredytowym i nie było wypadku, aby takowa kiedykolwiek majorytowała liczebnie mniejszą grupę.

Wniosek ma na celu:

a) nie ograniczając w czemkolwiek udzielania pożyczek na drobna własność nieruchomą, jednocześnie bronić członków, zaciągających wyższe pożyczki przez zapewnienie im liczniejszego przedstawicielstwa w władzach towarzystwa, a to ze względu na wielką odpowiedzialność majątkową, wypływającą z ustawy towarzystwa. Przez wprowadzenie kurji osiągnie się, że wpływ członków na zarząd towarzystwa uzależniony będzie od wysokości zaciągniętej pożyczki.

b) twierdzenie, że tylko grupa p. Helmana zaciąga większe pożyczki jest gołosłowne, gdyż największą dotychczas pożyczką na przeszło 500.000 złotych podjął członek z grupy przeciwników — wreszcie

c) centralne stowarzyszenie właścicieli nieruchomości stoi na stanowisku, że towarzystwo kredytowe, powołane do udzielania długoterminowych pożyczek, jest instytucją kapitalistyczną i winno być prowadzone na zasadach kapitalistycznych.

Centralne stowarzyszenie właścicieli nieruchom. m. Łodzi i wojew. łódzkiego w Łodzi.

Szanowny Panie Redaktorze! W Pańskim poczytnym piśmie z dn. 12 grudnia 1928 roku ukazał się list otwarty magistratu m. Łodzi, podpisany przez burmistrza Domowicza, w którym autor starając się sprostować wzmiankę p. tyt. „Tranzakcje parcelacyjne m. Łodzi”.

Dla dobra ogółu czuję się w obowiązku przedstawić sprawę jak następuje:

1) Po ogłoszeniu przez miejscowego magistrata, iż rozpoczęto sprzedaż parceli, na drugi dzień poczęli zgłaszać się obywatele m. Łodzi, w celu nabycia takowych; burmistrz Domowicz aby utrudnić im nabycie wysyłał ich do lasu, aby sobie wybrali. Po powrocie okazało się, iż niemal wszystkie place są zajęte za wyjątkiem mokrych; w dodatku odstraszał od nabycia różnemi sposobami, jako to: że nie mają pieniędzy na parcelę, że muszą złożyć całkowitą gotówkę odrazu. Zaś zamiejscowych odsyłał do radnego, który nabywał od tutejszych mieszkańców podpisy, placąc po 20 do 50 złotych za podpis.

2) Kłamstwo jest jakoby nasza grupa, do której i ja niżej podpisany należę, była sądownie za zniewagę magistratu ukarana.

Tyle narazie wyjaśnię Racze i przyjmuję Szanowny Panie Redaktorze i umieścić na łamach swego pisma. Zgóry dziękując kresle się z wysokim poważaniem

A. Link.

Co ułyszemy dziś przez radio?

- Warszawa (1111) — 11.56 — Sygnał czasu, hej! hej! z wieży Mariackiej
- 15.20. Odczyt p. t. „Jak pracuje i żyje polski robotnik w Ameryce”
- 16.00 — Koncert z płyt gramofonowych
- 16.55. Program dla młodzieży. „Kali Chasyd”. Transmisja z Krakowa.
- 17.10. Odczyt dla nauczycieli geografii p. t. „Litwa Kowieńska pod względem gospodarczym”.
- 18.00. Koncert popołudniowy w wykonaniu orkiestry P. R.
- 19.30. Odczyt p. t. „Na Kujawach”
- 19.56. Sygnał czasu.

RADIOODBIORNIKI
NA GWIAZDKĘ
3 LAMPOWE zł. 150.—
4 LAMPOWE zł. 200.—
— poleca —
RADIO-SPLEN ID
Piotrkowska 61 (w podwórzu)

20.30. Koncert wieczorny. Muzyka fińska. Wykonawcy: Orkiestra P. R., prof. Zofia Rabe-wiczowa (fort.).

22.30. Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Oaza”.

Wiedeń. — Godz. 19.30. Transmisja koncertu symfonicznego z Koncerthausu

Na srebrnym ekranie
Kina Odeon - Wodewil
„Grzeszki Markiza de Marignan”

Dobry aktor i sympatyczna postać to dwie sprawy zupełnie niestykające się. Adolf Menjou jest niezawodnie jednym z pierwszorzędnym aktorów z oceanu, jednak nie należy do owych ulubieńców publiczności, gdyż przeważnie gra role ludzi złych, niemitych, oszustów, lowelasów itp. A przecież w grze tego znakomitego aktora jest tyle delikatności, subtelności i owych miękkiich półtonów w gestach i spojrzeńiach, że Menjou powinien być nie tylko uznawany ale i lubiany.

Takim w każdym razie jest ten aktor w filmie wyświetlanym obecnie w kinach „Odeon” i „Wodewil”. Gra on rolę rozhulanego arystokraty francuskiego, dla którego sen zaczyna się nad ranem, a dzień o zmierzchu. Ten hulaka ma jednak wiele cech sympatycznych i nikt się chyba nie dziwi, że skromne wiejskie dziewczę z zamku kocha go bez pamięci.

Fabula filmu jest niezwykle ciekawa, pełna momentów emocjonujących pod każdym względem: chwilami jest to jedno z opowiadań sensacyjnych Conan-Doyle, chwilami zaś historia miłosna Casanovy.

Dr. med. I. Dynenson
Choroby dzieci
Południowa 9, tel. 23-70
przyjmuje od 3-5. pp

Zderzenie taksówki z dorożką Jedna osoba ranna

W dniu wczorajszym przy zbiegu ulic Anny i Al. Kościuszki zderzyła się taksówka nr. L. D. 81212 z dorożką.

W chwili, gdy szofer taksówki mijiał ulicę Anny, nagle całym pędem wpadł na dorożkę Zygmunta Gibka. Skutki zderzenia były straszne. Dorożka uległa zupeł-

mu zdruzgotaniu, dorożkarz Gibek spadł z koźlą ulegając ciężkim porażeniom. Wezwany na miejsce wypadku lekarz pogotowia ratunkowego udzielił mu pierwszej pomocy. W sprawie tej policja prowadzi energiczne dochodzenie. (w-i)

TEATR I MUZYKA

Pierwszy wieczór artystyczny
Kola literacko-artystyczne o T. U. R.

Ub. niedziel o godz. 3-ej po południu w sali Filharmonii odbył się pierwszy wieczór artystyczny Kola literacko-artyst. T. U. R.

Na program złożyły się występy chóru śpiewnego oraz fragmenty dramatyczne: sprawa II i V z „Róż” Żeromskiego, tryptyk sceniczny Franka „Człowiek jest dobry”. Program uzupełniły deklamacje chóralne.

Niezwykle trafnie dobrany program oraz doskonale jego wykonanie zostało przyjęte wprost entuzjastycznie przez licznie zgromadzoną publiczność robotniczą.

Sekcja dramatyczna T.U.R. istnieje od roku i w założeniach swych dąży do stworzenia zespołu teatru szczerze robotniczego, teatru, któryby zarówno w treści swych uśiowań jak i w formie pracy i czynu artystycznego zawierał jaknajwięcej pierwiastków związanych z realnym życiem robotnika i jego tęsknotami.

Praca Kola, jeżeli się zważy, że twórcami jej jest pracująca młodzież, która dostawnie kradnie na nią krótkie chwile swego odpoczynku — imponująca.

Prostota, bezpośredniość, niewymanicurowany rozmach — oto jej cechy.

Sympatycznej i pozytywnej placówce należy wróżyć wielkie, a co ważniejsze zasłużone powodzenie.

Dowiadujemy się, że Koło dramatyczne T. U. R. działalność swą rozprzestrzeniło na terenie nie tylko Łodzi, ale i najbliższych ośrodków przemysłowych. Tem wyraziście widoczna jest tedy jego celowość i waga.

TEATR MIĘJSKI
Dziś o godz. 8.30 premiera komedii w 3 aktach Roberta Bracco „Prawdziwa Miłość” Malickiej i Aleksandra Wegierki.

TEATR KAMERALNY
„Sekretarka pana prezesa” przechodzi od dnia dzisiejszego do teatru kameralnego, gdzie grana będzie dziś, jutro, w piątek, oraz w sobotę o godz. 4 po południu.

PRZEDŁUŻENIE NA DWA DNI WYSTAWY OBRAZÓW Z LANDAU'A.
Wystawa obrazów art. malarza Zygmunta Landau'a w Żółtej sali Grand-Hotelu wywołana w naszym mieście wielkie zainteresowanie.

Na ogólne żądanie artysta przedłuży ją przez dziś i jutro, aby uprzystępniał szerszym masom publiczności zwiedzenie tych niezwykle ciekawych płócien.

DLACZEGO
sprzedajemy 10 dkg. dobrej kawy palonej za

80
groszy?

Ponieważ importujemy kawę w dużych partjach wprost od plantatorów.

Polecamy również wyższe gatunki kawy po zł. 1.20, 1.60 i 1.90 za 10 dkg.

BRACIA IGNATOWICZ
Piotrkowska 96. Tel. 8-33

LECZNICA
Doktorzy Specjaliści
i Gabinet Dentystyczny
ul. Piotrkowska 115-112
tel. 31-33.

Wszystkie specjaności
kvarcowe, Elektryzacja, Rozświetlenie
Analizy, Wizyty na miejscu.

Doktor
Wołkowyski
Cegielniana 25 Tel. 23-22
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
LECZENIE ŚWIATŁEM (lampy kwarcowe)
BADANIE KRWI I WYŻELIN
Przyjmuje od 8-10 r. 12-2 i od 4-8 po poł.
w niedziele i święta od 9-1.
Dla pad od 4 do 5 po poł. oddzielne posadzki.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom

B. P.

D-ra Karola Poznańskiego

składa z głębi serca płynące podziękowanie

Rodzina

We wtorek, dnia 18 grudnia r. b. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach

KRYSTYNA PIASKOWSKA z ZWICKÓW

przeżywszy lat 67.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi we czwartek, dnia 20 grudnia r. b. o godz. 2.30 popoł. z domu żałoby przy ul. Pomorskiej 185 na cmentarz ewangelicki na Dołach.

O czem zawiadamia pogrążona w głębokim smutku

RODZINA.

Ferje świąteczne w szkołach

Podobnie, jak w roku ubiegłym, ferje świąteczne we wszystkich szkołach rozpoczną się 22 grudnia i trwać będą do 3 stycznia 1929 r. Wakacje tegoroczne będą okresem zupełnego wypoczynku, ponieważ żadne lekcje na ten okres zadawane nie będą. Kura-torium okręgu łódzkiego zwróciło się do dyrekcji wszystkich szkół z zarządzeniem, aby młodzieży szkolnej nie obciążać pracami w okresie świąt. (w-i)

Przydałoby się bardzo! Ogrzewanie wagonów kolejowych

Jak nas informuje kierownictwo węzła łódzkiego, na mocy zarządzenia ministerstwa komunikacji, wszystkie wagony pociągów osobowych będą dla wygody pasażerów ogrzewane do temperatury nie niższej niż 17 st. Wszystkie wagony natomiast, które nie posiadają przewodników ogrzewalnych w porze zimowej, będą wyłączone ze składu pociągów osobowych. (p)

Epidemia nosacizny w Łodzi?...

Urząd weterynaryjny wydziału zdrowotności przystąpił, na mocy zarządzenia ministerstwa rolnictwa, do pobrania krwi u wszystkich koni ze stajni, znajdujących się na ul. Napiórkowskiego i ulicach sąsiednich, wobec podejrzenia epidemii nosacizny.

Zaznaczyć należy, iż w wypadku zabicia konia zarażonego, na skutek polecenia władz weterynaryjnych, właściciel zwierzęcia otrzymuje od skarbu państwa odszkodowanie, o ile dopełnił obowiązku, przewidywanego w ustawie o zwalczaniu chorób zaraźliwych u zwierząt, zgłoszenia o wypadku lub podejrzeniu o zachorowanie właściwym władzom weterynaryjnym.

Po krótkich i ciężkich cierpieniach rozstała się z tym światem nasza najukochańsza

B. P.

Mania Berman

(ur. EBER)

przeżywszy lat 38

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dziś, w środę dn. 19 grudnia 1928 r. o godz. 2 ej po poł. z domu przedpogrzebowego, o czem zawiadamiają pozostali w głębokim smutku

Mąż i Rodzina

Pod osłoną nocy „Upadły“ kupiec wywiózł towary i zbiegł z żoną do Ameryki

W dniu 23 listopada 1926 r. w wydziale handlowym sądu okręgowego została wskutek podania wierzycieli ogłoszona upadłość kupcowi Chaimowi Chrzanowiczowi. Sąd oznaczył chwilę otwarcia upadłości na dzień 21 listopada. Gdy w kilka dni później przybył komornik Łagodziński do lokalu sklepu konfekcyjnego „Ekonomia” (pl. Reymonta nr. 5-6), celem spisania i opieczętowania majątku, Chrzanowicza już w Łodzi nie było, a w sklepie znalazł tylko resztki ruchomości, które przedstawiały znikomą wartość. Wszczęto śledztwo, w toku którego okazało się, że Chrzanowicz „zarwał” szereg firm kupców i przemysłowców łódzkich. Z przeprowadzonego wśród licznych poszkodowanych dochodzenia wynikało, że długi Chrzanowicza wynoszą około 60.000 złotych, przy czem zaciągnął je w ciągu ostatnich dwóch tygodni przed ucieką z Łodzi. W firmie „Samuel Zilberstrom”, „Karol Szefer”, „Leon Mordyaner” oraz „Societe Anonyme des Etablissement Piesch” kupił Chrzanowicz towary na kilka dni przed wyjazdem. Badany w śledztwie sw. Wiener zeznał, że kiedy na parę dni przed płatnością pierwszego akceptu wszedł do sklepu Chrzanowicza, zauważył tam kilka wielkich sztuk towaru i bardzo dużo gotowych ubrań. W toku dalszego śledztwa ustalono, że w nocy 21 listopada 26 roku cały towar został pod nadzorem żony Chrzanowicza Tauby wywieziony na stację Łódź - Fabryczna, celem przesłania go do Radomska, jednak na pociąg spóźniono się. Też same ruchomości Chrzanowicza zostały przewiezione do lokalu niejakiego Moszka Moszkowicza, z zawodu tapicera do warsztatu tegoż, na Wschodnią 51. Na mocy tych danych pociągnięto do odpowiedzialności Taubę Chrzanowicz i Moszka Moszkowicza, oskarżonych o świadome ukrywanie mienia Chrzanowicza w przewidywaniu ogłoszenia temu upadłości. Do czasu sprawy sądowej Tauba Chrzanowicz została wypuszczona na wolność za kaucją 25.000 złotych. W dniu wczorajszym na rozprawie do sądu okręgowego nie stawiała się. Jak wiadomo, wyjechała za mężem do Ameryki, wobec czego sąd po-

Prace nad budżetem Wczoraj zostały zapoczątkowane

Od godziny 9 rano do 3 p.p. trwało wczoraj posiedzenie magistratu, poświęcone sprawom budżetowym Łodzi. Po 6-godzinnej dyskusji magistrat uchwalił budżety wydziałów budownictwa, pracy i opieki społecznej, zdrowotności publicznej oraz wydziału prezydjalnego, w tem brzmieniu, jakim je „Głos Polski” podał przed kilku dniami.

Uchwalenie budżetów innych wydziałów nastąpi na następnym posiedzeniu magistratu m. Łodzi. (d)

Eksmisje mieszkaniowe bezrobotnych

Towarzystwo „Lokator” informuje nas, że weszła w życie ustawa zmieniająca ustawę z dnia 11 kwietnia 24 roku o ochronie lokatorów. Art. 1 nowej ustawy postanawia, iż eksmisja z mieszkań przewidzianych w rozdziale 5, który przewiduje moratorium mieszkaniowe, dla bezrobotnych na mocy decyzji sądu, nie będzie wykonywana o ile bezrobotny otrzymał pracę i spłaca prócz bieżącego komornego, komorne zaległe w ratach, wynoszących 25 proc. bieżącego komornego miesięcznego. (p)

PODZIĘKOWANIE.

Panu D-rowskiemu Kopciowskiemu serdecznie dziękujemy za troskliwą i bezinteresowną opiekę, okazaną naszemu ojcu i mężowi

Rodzina Lipszc.

Zrzeszenie Kobiet **W. I. Z. O.**
Aleje Kościuszk. 21.

Dziś, w środę, dnia 19 grudnia odbędzie się w lokalu własnym pierwszy występ hebrajskiego studja przy W. I. Z. O.

Bilety w cenie od 1 zł. przy kasie w lokalu od godz. 5-jej pp.

Historja przedwojennego weksla Rząd francuski przeciwko „Grand-Hotelowi“

Przed wojną Bank Handlowy przyjmował od swych klientów jako gwarancję na pożyczki weksle, które następnie jako depozyt powierzał firmie „J. Loevenhertz“ w Berlinie, z którą był w stosunkach finansowych.

Jeden z takich weksli, wystawionych przez „Grand-Hotel“, a podpisany przez b. p. architekta Lande i Hentschla na 4000 rubli został przez bank Loevenhertza przesłany do filji banku rosyjskiego dla handlu i przemysłu w Paryżu.

Podczas wojny weksel ten między innymi został jako własność obywateli niemieckich zaskewstronowany, a po wojnie otrzymał go rząd francuski z tytułu odszko-

dowań niemieckich.

Przed paru tygodniami w sądzie łódzkim sprawa z powództwa francuskiego przeciwko „Grand-Hotelowi“ wywołała sensację; rzecznik rządu francuskiego adw. Rotwand domagał się przerachowania weksla według obowiązujących praw waloryzacyjnych.

Sąd łódzki jednak powództwo oddalił, uważając się za niewłaściwy w tej sprawie, a dopiero na podstawie decyzji sądu apelacyjnego przystąpił do merytorycznego rozpatrzenia sprawy.

Jednak w sądzie rząd francuski sprawę przegrał, gdyż sąd orzekł że roszczenie nie wypływa z prawa wekslowego, lecz z brzmienia traktatu wersalskiego.

Sąd apelacyjny nie zgodził się z takim załatwieniem sprawy i uznał, że rząd francuski ma prawo domagać się należności z weksla od każdego z żyrantów i to zarówno z tytułu prawa wekslowego, jak i traktatu wersalskiego.

Z tych względów sąd apelacyjny uchylił wyrok sądu łódzkiego i zasądził 1.343 zł. z 15 proc. od dnia 5 listopada 1916 r. i 10 proc. od dnia 1 marca 1917 r. do dnia uszczerbienia, 14 zł. kosztów protestu, oraz 213 zł. tytułem kosztów sądowych.

Warto zaznaczyć, że kurcy łódzcy posiadają wielką ilość swych weksli w rękach rządu francuskiego, który uzyskał je tą samą drogą, co i weksel powyższy. (b)

Sklepy otwarte będą dłużej w okresie przedświątecznym

Łódzkie starostwo grodzkie komunikuje, że na skutek zezwolenia ministerstwa spraw wewnętrznych, w bieżącym tygodniu przed świątecznym, to jest od dnia dzisiejszego 19 grudnia 22 grudnia b. r. łącznie wszystkie sklepy będą mogły być otwarte o 2 godziny dłużej niż zwykle, t. j. do godziny 9 wieczór (jak wiadomo dotąd sklepy mogły być otwarte do godziny 7 wiecz., obecnie zaś w dnie przedświąteczne do godziny 9 wieczór).

Pozatem w niedzielę, dnia 23, sklepy mogą być otwarte od godziny 1 pp. do godziny 6 pp. Wigiliję, dnia 24 bież. miesiąca,

sklepy winny być zamknięte o godzinę wcześniej niż zwykle, to znaczy o godzinie 18. (w-1)

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet dentystyczny przy ul. Piotrkowskiej 294, tel. 22-89

Przy przystanku (tramwaj) pobieranie i przyjmowanie chorych w chorobach wszystkich specjalności od 10 rano do 7-8 po poł. Szczególnie ostry analizy (można: katar, krew, piwocin, etc.) operacje operacyjne.

Porada 3 złote wizyty na miesiąc zabieg i operacje od umowy. Napięcie światła, elektryzacja, naswietlanie lampą kwarcową, roentgen. Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i mosty. Niezależnie i swiata do godz. 7 po poł.

Wojenne ogonki odżyły Ile otrzymają posiadacze polis „Rosja“

Na mocy ustawy o likwidacji mienia b. rosyjskich osób prawnych zakończona została rejestracja polis, będących w posiadaniu obywateli polskich na towarzystwo „Rosja“. Rejestracja ta nie jest jeszcze ostatecznie zamknięta, albowiem wiele osób zgłosiło tylko swe pretensje, natomiast nie dostarczyło dowodów dokładnych i dokumentów, stwierdzających ich uprawnienie do przyjmowania udziału w podziale majątku tego towarzystwa.

Ogółem wniesiono do rejestru 5400 zgłoszeń. Pozatem około 2000 zgłoszeń podlega sprawdzeniu i dopełnieniu dokumentów.

W ten sposób trzeba liczyć, że 7000 ubezpieczonych w dawnej „Rosji“ będzie miało prawo do odzyskania pewnego ekwiwalentu z tytułu swego ubezpieczenia.

Jak prowizoryczne dane wskazują, przeciętna wysokość polisy wynosi 1000 rubli. W ten sposób 7 milionów rubli należy się obywatelom polskim od b. towarzystwa ubezpieczeń. Na pokrycie tego majątku składa się znany dom w Warszawie, oceniany przez znawców na 900,000 do 1 miliona do-

larów wartości, następnie dom w Wilnie w cenie 150.000 dolarów. Jednym słowem repartycja majątków pomiędzy ubezpieczonych nie będzie najgorszą i wyniesie co najmniej 1 zł. 30 gr. za rubla. Z pośród 7,000 zgłoszonych polis 66 proc. są to polisy posagowe.

Należy zaznaczyć, że rejestracja polis w Warszawie odbywała się w warunkach wprost skandalicznych. Posiadacze polis spędzali po kilka godzin w długich kolejkach przed biurem rejestracyjnym. Ogonki te ciągnęły się po schodach aż na podwórze. Przypominały one najgorsze czasy wojenne. Jest doprawdy rzeczą niesłychaną, aby oficjalny urząd brał na siebie odpowiedzialność podobnego traktowania interesantów, szczególnie przyjezdnych, którzy musieli w licznych wypadkach narażać się na koszty i po kilka dni pozostawać w Warszawie, aby dopełnić blahej formalności. Ze też nie znalazła się u boku władz centralnych żadna głowa, któraby w inny sposób potrafiła zorganizować rejestrację.

Rynek pieniężny Cedula giełdy pieniężnej warszawskiej

GOTÓWKA:

Dolary —

CZEKI:

Holandia 358.23
Londyn 43.27
Nowy Jork 8.90
Paryż 34.87
Praga 26.42 i pół
Szwajcaria 171.90
Włochy 46.71
Marka niemiecka 212.55

AKCJE:

Bank Dyskontowy 134.50
Bank Polski 182.50, 180.—
Bank Zachodni 85.—
Bank Zastawny 82.—, 81.50
Kłowski 96.—
Siła i Światło, II em. 110.—, 109.—
Chodorów 230.—
Firley 55.—
Węgiel 98.50
Modrzewów 33.50
Starachowice 37.50
Majewski 65.—
Czerk 4.—
Leszczyński 18.50
Lilpop 40.50
Ostrowieckie, Serja B. 96.50, 99.—
Haberbusch 241.—, 242.—

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE:

Pożyczka inwestycyjna 109.—, 110.—, 109.50
Pożyczka stabilizacyjna 92.—
Dolarówka 106.50, 106.—
5 proc. konwersyjna 67.—
5 proc. konwersyjna kolejowa 60.—
Kolejowa 102.50
8 proc. B-ku (Kasp. Krajowego) 94.—
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 48.50, 48.25
8 proc. listy zast. dolarowe 93.—
5 proc. m. Warszawy zł. 53.25
8 proc. m. Warszawy zł. 68.75
4 i pół proc. m. Łodzi 44.25
8 proc. m. Łodzi 62.10
7 i pół proc. obl. Scheiblera i G. Olma na 90.50, 91.—

Składajcie dary gwiazdkowe dla dzieci robotników łódzkich

Dzieci to przyszłość Narodu.

Akcję ratowania dziecka robotniczego w okresie nędzy powojennej w Polsce podjęli przedewszystkiem wybitni działacze socjalistyczni z posłami Tomaszem Arciszewskim na czele.

Kiedy skończyły się krwawe zapasy z wrogiem, — pos. Arciszewski, który jako wódz organizacji bojowej P. P. S. prowadził zbrojną walkę z najazdem rosyjskim w wolnej Polsce uważa za najważniejsze zadanie opiekę nad dzieckiem robotniczym, wychowanie młodego pokolenia, organizując Robotniczy Wydział Wychowania Dziecka, przekształcony następnie w Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci.

Oddział łódzki tego towarzystwa istnieje od r. 1922 i rozwija żywą działalność. Praca oddziału łódzkiego idzie w dwóch zasadniczych kierunkach: walki z chorobą proletariatu, gruźlicą wśród dzieci i kształcenia przedszkolnego, oraz opieki moralnej nad najmłodszą działy robotniczą.

Akcję przeciwgruźliczą prowadzi się na terenie dwóch przychodni: przy ul. Kilińskiego 49 i przy ul. Dębowej 5. Przychodnie te są urządzone wzorowo. Personal lekarski liczy obecnie 13 osób, w tem 11 lekarzy-pediatrów i 2 lekarzy roentgenologów. Do pomocy lekarzy zatrudniono 12 pielęgniarek. Przychodnie czynne są przez cały tydzień, z wyjątkiem niedziel i świąt po 12 godzin dziennie t. j. od 8 rano do 8 wieczorem.

Statystyka za nie cały rok bieżący wykazuje, iż lekarze odbyli 5633 godzin ordynacyjnych, w ciągu których zbadano 5664 osób i udzielono 19341 porad. Zabiegom naswietlania lampami kwarcowymi poddało się 3016 osób, którym dokonano 41001 naswietlań. Z aparatu roentgenowskiego do celów rozpoznawczych korzystało 8649 osób, prześwietleń dokonano 7900 zdjęć 689. Pracownia bakteriologiczno-chemiczna przychodni ukutecznia 1355 analiz. Ponadto przeprowadzono 1447 wywiadów w domach pacjentów dla stwierdzenia warunków higienicznych ich mieszkań i stanu zdrowia ich rodzin — w celu podjęcia ewentualnych kroków zapobiegawczych przed rozszerzeniem się choroby.

opieką.

Z pośród małych pacjentów Przychodni członków Kasy Chorych 441 skierowane zostały do miejscowości kuracyjnych i sanatoriów jak: Rabka, Tuszynek, Anin, Zakopane, Busk, Smuła, Bystra, Włodzisław, Łagiewniki.

Poza troską o fizyczne zdrowie dzieci, Towarzystwo wykazuje także żywą dbałość o ich zdrowie duchowe. Dziecko robotnicze pozbawione opieki rodziców, zmuszonych cały dzień spędzać przy warsztacie, wychowuje się naogół pod „opieką ulicy“, która tak fatalnie wywiera wpływ na moralność młodego pokolenia. Aby temu w miarę możliwości przeciwdziałać Zarząd T-wa powołał do życia 13-cie tak zwanych „Ognisk“, gdzie działają od lat 4-ch do 7-miu znajdujące opiekę przez cały dzień; jest dokarmiana (otrzymuje śniadania) i pobiera naukę w zakresie programu przedszkolnego z nieodłącznymi rozrywkami i zabawą. Ruch działwy wyraża się liczbą 505 osób. Ogniska posiadają schludne lokale, na których odświeżanie Zarząd w tym roku przeznaczył wysokie sumy. W okresie świąt Bożego Narodzenia Zarząd urządza w świetlicach uroczystość „gwiazdki“ z nieodłączną choinką i podarunkami gwiazdkowymi, które są przedmiotem marzeń i tęsknot działy robotniczej. Uroczystość taka odbędzie się także i w roku bieżącym. Przy okazji Zarząd zwraca się do wszystkich ludzi dobrej woli, dla których błysk szczęścia polskiego dziecka robotniczego nie jest obojętny, a gorącą prośbą o dary gwiazdkowe, które przyjmuje sekretariat Towarzystwa w lokalu przy ul. Kilińskiego 49.

Na czele tej instytucji, która prowadzi swą ciężką a doniosłą pracę stoi Zarząd składający się z przewodniczącą prezydentowej p. Heleny Ziemięckiej, oraz członków Zarządu Konstantego Krauzego, Gustawy Moskiewiczówny, Kazimierza Gallasa i Ireny Augustyniakowej.

Sąd najwyższy wydał następujące orzeczenie w sprawie eksmisji:

Orgje urządzone przez syna lokatorki mimo upomnień, uzasadniają rozwiązanie umowy najmu z lokatorką;

nieprzystoite zachowanie się jednego z lokatorów, którzy zawarli łącznie umowę najmu, uzasadnia rozwiązanie umowy najmu co do wszystkich tych lokatorów;

skazanie najmobierycy na dłuższą karę więzienia za kradzież, jest ważną przyczyną wypowiedzenia najmu mieszkania.

Lokatorki czyni swemu obowiązku zadość, jeżeli w razie sporu o wysokość podstawowego czynszu płaci tyle, ile jest niesporne;

okradzenie właściciela domu przez lokatora lub jego domownika stanowi ważną przyczynę wy-

Pierwsze posiedzenie izby przemysłowo-handlowej odbędzie się 28 grudnia b. r.

Wybory zreszezeniowe do izby przemysłowo-handlowej w Łodzi dobiegają końca.

W związku z tem wysuwany jest już termin pierwszego zebrania plenarnego izby. Ma nim być 28 grudnia.

Termin ten wysuwany jest ze względu na obawy, iż w razie nieukonstytuowania się izby przed 1 stycznia 1929 r. — fundusz budżetowy nie będzie przez min. skarbu oddany do dyspozycji izby. Z drugiej strony jednak, gdyby okazała się ścisła informacja, iż w sprawie przekazania sum budżetowych min. przemysłu i handlu po-

wzięło już wiążące decyzje — wówczas termin ukonstytuowania się izby uległby przesunięciu na pierwsze dni stycznia 1929 r.

Wyjazd do Warszawy zbytecny!

Załatwiamy wszelkie zlecenia w sądach, urzędach państwowych i komunalnych, instytucjach finansowych i wszelkich innych w Warszawie całej Polsce i za granicą.

Legalizacja dokumentów, sprawy konsularne, spadkowe, rozstrzygnięcia rodzin, etc.

Interwencje, zastępstwa, porady, informacje, posiedzenia we wszelkich sprawach. Windykacje weksli. Egzekwowanie należności. Wywady.

BIURO POMOC PRAWNO-HANDLOWA
Warszawa, Nowy-Swiat 18
Korespondenci w każdej miejscowości. Otrzymane

Leżący-Dentysta
R. LITWIN
Piotrkowska 108
GABINET CZYNNY

Stosowne podarki gwiazdkowe!

Świeżo sprowadzone kury z gór Hercu i inne ptaki, siewajęce, rybki ozdobne, z rybkami, pożywienie dla i ptaków, oraz akwarja i inne. We poleca ZAKŁAD ZOOLOGICZNY JANA HOPESSA, Główna 14.

Na nadchodzące święta Bożego Narodzenia Kosze gwiazdkowe

gustownie dekorowane oraz asortowane szrynki a 12 butelek win, likierów i koniaków po cenie zł. 75, 100, 150, 200.

M. BERMAN, PIOTRKOWSKA 53
Tel. 12-36

Starzycka Fabryka Wyrobów Sukiennych
Z. BORNSTEIN, Spółka Akcyjna
 w Tomaszowie Maz.

Przerachowany **BILANS** brutto na dzień 1-szy lipca 1928 r.

Stan czynny	Nierzerachowany	Przerachowany
Nieruchomości	Zł. 407.776.—	Zł. 701.374.72
Maszyny	635.838.—	1.069.359.36
Tabor	10.955.—	10.955.—
Gotówka	10.714.37	10.714.37
Surowce	983.311.34	983.311.34
Weksle	664.016.23	664.016.23
Samochody	22.118.78	22.118.78
Akcje Banku Polskiego	30.517.11	30.517.11
Podatki—świadczenia	20.608.70	20.608.70
Koszta produkcji—handlowe	270.491.63	270.491.63
Dłużnicy	556.912.33	556.912.33
	Zł. 3.618.259.49	Zł. 4.340.379.57
Stan bierny		
Kapitał Akcyjny	Zł. 1.200.000.—	Zł. 1.680.000.—
„ Zapasowy	398.754.26	398.754.26
„ Amortyzacyjny	501.658.—	748.778.08
Wierzytelności	800.618.21	800.618.21
Dywidenda niepodniesiona	180.000.—	180.000.—
Rezerwa na Podatek Dochodowy	209.394.40	209.394.40
Fundusz Rezerwowy	112.131.11	112.131.11
Produkcja, wykończalnia i przedziałnia	209.703.51	209.703.51
	Zł. 3.632.594.99	Zł. 4.340.379.57

Do akt
 Nr 107.1928 r.
Ogłoszenie.
 Komornik przy
 Sądzie Okręgowym w Łodzi, A. Łagodziński, zamieszkały w Łodzi, przy ulicy Kilińskiego 55, na zasadzie art. 1030 U. P. C., ogłasza, że w dniu 31 grudnia 1928 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej pod Nr. 64 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Adolfa Kaliksztajna i składających się z 20 par damskich kotkowiowych oszacowanych na sumę Zł 800.— Łódź, d. 18.XII.28 r. Komornik A. Łagodziński

„BIBLIOTEKA GROSZOWA”
 przygotowanie

NA GWIAZDKĘ dla MŁODZIEŻY:

- Mah-Jong: Świat tajemnic**
 Książka dla młodzieży poza ciekawą treścią winna czegoś ją uczyć. — „Świat tajemnic” odkrywa rzeczy, koło których dotychczas młodzież przechodziła obojętnie, nie zastanawiając się, ile pięknych wzruszeń dostarczyły one mogą. „Świat tajemnic” bogato ilustrowany, swą bogatą treścią zdobędzie serca i umysły młodzieży dorastającej.
- K. Czukowski: Historia o brudasiu.**
 Wykwintnie, w dużym formacie, bogato ilustrowana książka dla „naszych młodszych” w dowcipnych wierszach uczy czystości, apoteozuje higienę i zartobliwie grozi, tym dzieciom, co przysparzają tyle kłopotu rodzicom, uciekając od wody i mydła.
- H. Zakrzewska: Zaklęty dwór**
 powieść dla młodzieży, polecona przez Ministerstwo Oświaty. 11731—3

KUPNO I SPRZEDAŻ

BIŻUTERIE
 Kupuje. Pełna wartość piąco. Solidne traktowanie „Precyzja” Piotrkowska Nr 125, 244—2

ROWERY
 używane kupię. Telefon 4-56. 47—1

DO SPRZEDANIA
 lub wydzierżawienia restauracja w Kaliszu, z wyszynkiem alkoholu. Władność: Kalisz, Wieśka 4 2-1-3

LOKALE I MIESZKANIA

MIESZKANIA
 lokale, pokoje umeblowane poszukuje i poleca Biuro Agentarowe „Polruch” Traugutta Nr 4, telefon 41-01 5-16

Dr. med. Józef Lubicz

Ortopeda
 (Specjalista chorób kości, stawów) zniekształcenia kręgosłupa i kończyn
Własna pracownia wszelkich aparatów ortopedycznych
 Gdańska 28, tel. 41-45
 przyjmuje od 5 do 7

chłopcy

do sprzedaży gazet. Wynagrodzenie stałe. Zgłaszać się do administracji M. Prasy wieczornej Piotrkowska 101 od 10-1. 66-8

Dr. med. WALLY

Friedenberg-Krueger
 choroby dzieci
 przyjmuje od 3-5
Nawrot 7,
 tel. 68-84.

Dr. med. Sołowiejczyk

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Piotrkowska 99
 Tel. 44-92
 Przyjmuje od 12-4 pp. i od 8-9, w. w. niedziele i święta od 10-2 popół

Kino Spół. Prac. Państw.
 Sienkiewicza 40.

Od wtorku, dnia 18 grudnia do poniedziałku 24 grudnia wł. Wielki rewelacyjny polsko-amerykański film!
Katusze miłości
 (z raju bolszewickiego)
 W roli głównej przesupełna **Olga Czechowa** i inni.
 Następnym razem „**NADKOBIETA**” (Teshu) Problem małżeństwa i macierzyństwa W rolach głównych: Maria i Orda oraz Jameson Thomas.
 W dni powszednie, z wyjątkiem sobót, początek seansów o godz. 8.00, zaś w soboty, niedziele i święta o godz. 2-jej po poł. Ostatni seans o godz. 9.30. — Na 1-szy seans ceny miejsc niższe. 678-7

POSZUKUJĘ małą

CENTRYFUGĘ
 do farbiarni, motorową lub ręczną. Oferty sub. „Centryfuga” do biura ogłoszeń S. Fuchsa, Piotrkowska nr. 50. 293-1

DO APTEKI

potrzebny
uczeń z maturą
 Zgłoszenia: Szedrowicz, Kościuszki 43. 280-2

Przyjdź osobiście

albo nadesłny charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby. Zakomunikuj imię, rok i miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ilość osób najbliższej rodziny, a otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zajęć, wad, zdolności i przeznaczenia. Odpowiedzi na szczerze zadane pytania, jak również horoskop słynnego medium Mille Evigny — bezinteresownie. Lecz na pokrycie kosztów ogłoszenia, wydatków pocztowych i kancelaryjnych załączyć zł. 2.— (można w znaczkach pocztowych). Osobiście przyjmuje 12-7, Protokół, odezwy, podziękowania najwłaściwszych osób stolicy — Warszawa, Psycho-Grafolog Szyller-Szkołnik, Redakcja „Swit” Nowowojewska 32 m. 6.

LEKARZ-DENIYSTA

E. Rozenberg-Jan uszewska
PRZEPROWADZIŁA SIĘ
na Polnorską 23.

SZKŁO OKIENNE

ornamentowe, surowe oraz szklenie budowli — po cenach niższych konkurencyjnych —
J. OLEJNICZAK, Główna 14.
 UWAGA! szkło inspektorskie w wielkim wyborze

Gabinety KOSMETYKI Lekarskiej

Dr. MARIJ. LEWINSONOWA
Cegielniana 6, front I p., telefon 43-63.

Sprzedaż świąteczna

Juliusz Rozner
 Łódź, ul. Piotrkowska 98 i 100.

We wszystkich oddziałach duże zapasy

Niebywała tania sprzedaż gwiazdkowa!
„Szyk Dziecięcy”
 w swym nowym lokalu
ul. Piotrkowska 82 (sklep w podwórzu)
 Sprzedaje po najniższych cenach Wykwintne paletki dla dziewcząt i chłopców eleganckie sukienki welonowe, aksamiłne, crepe de chinowe, crepe gergetto'we wszelkiego rodzaju ubranka oraz bielizny. Uwaga: Wielki wybór mundurków dla uczniów i uczennic. Warunki dogodne!

Prosimy przekonać się
 że nasze radiodiodbiorniki, nie wymagają reklamy, gdyż nie ustępują w niczem najdroższemu wyrobom zagranicznym, a są od nich znacznie tańsze
DADJO-PATEFON
 Gdańska 12, tel. 71-71

WIELKI WYBÓR
LAMP ELEKTRYCZNYCH
 po cenach niskich poleca fabryka lamp i wyrobów z brązu
M. Burakowski
 Piotrkowska 27. — telefon 2-23
 Konsumentom Elektryczni na spłatę ratami miesięcznymi

Na nadchodzące święta
 polecam bogaty wybór wszelkiej kosmetyki krajowej i zagranicznej oraz kasetek świątecznych po cenach niższych

PERFUMERIA J. DRUKER
ZAWADZKA II. TEL. 75-92.
 UWAGA: Urzędnicy państwowi i komunalni otrzymują 10% rabatu. 084-15

Prenumerata
 miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5,60, za odnośnienie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6,30; zagranicę — zł. 10.—